

İctimai-siyasi həftəlik qəzet // საზოგადოებრივი-პოლიტიკური კვირეული გაზეთი

E-mail: Gurcistan_1921@mail.ru www.gurcistan.com E-mail: gurcistan2023@gmail.com

İRAKLİ KOBAXİDZE ABİTURIYENTLƏRƏ
MÜRACİƏT EDİB

Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze ölkənin abituriyentlərinə müraciət edərək onlara yeni imtahan mərhələsində uğurlar arzulayıb və onların saylarının ölkənin gələcəyi üçün xüsusi əhəmiyyətini vurğulayıb.

Baş nazirin sözlərinə görə, Gürcüstanın gələcəyi yalnız savadlı cəmiyyətə əsaslanır və hər bir gəncin şəxsi inkişafı bütövlükdə ölkənin inkişafına xidmət edir.

"Möhtəram abituriyentlər, bu gün həyatınızda ən vacib və ən məsuliyyətli

mərhələ başlayır. Vahid Milli İmtahanlar sizin illərlə davam edən zəhmətinizin kulminasiyasıdır. Əminəm ki, hər biriniz bu mərhələyə layiqincə, bilik və bacarıqlarınızı tam səfərbər edərək yanaşacaqsınız.

Ölkəmizin gələcəyi, onun inkişafı və rifahı yalnız savadlı cəmiyyətə əsaslanır. Buna görə də hər addımınız – şəxsi inkişafınıza doğru atılan hər addım – eyni zamanda Gürcüstanın daha yaxşı sabahına atılan addımdır.

Sizə bu yeni və maraqlı yolda uğurlar və bütün məqsədlərinizə çatmağı arzulayıram," – deyərək İrakli Kobaxidze müraciətində bildirib.

YENİ TƏHSİL NAZİRİ TƏYİN OLUNUB

Gənclər, Elm və Təhsil Nazirliyində kadr dəyişikliyi baş verib.

Baş nazir İrakli Kobaxidze keçirdiyi brifinqdə Qivi Mikanadzeni yeni nazir kimi ictimaiyyətə təqdim edib. O, bu vəzifədə Aleksandre Tsuladzeni əvəz edəcək.

Bildiririk ki, Q. Mikanadze Gürcüstan parlamentinin Təhsil, elm və gənclərlə iş üzrə komitəsinin sədri olub.

Baş nazir Aleksandre Tsuladzeyə indiyədək göstərdiyi fəaliyyətə görə təşəkkürünü bildirib.

Qeyd edək ki, Aleksandre Tsuladze 30 iyun tarixində vəzifəsindən istefa verdiyini açıqlayıb. O, qərarını sosial şəbəkə vasitəsilə ictimaiyyətə çatdırıb.

Aleksandre Tsuladze Gənclər, Elm və Təhsil naziri postuna 2024-cü il

oktyabrın 2- də təyin olunmuşdu. Təyinatı Baş nazir İrakli Kobaxidze tərəfindən təqdim edilmişdi. A. Tsuladze nazir təyin olunmazdan əvvəl eyni nazirlikdə birinci müavin vəzifəsini icra edirdi. O, bu vəzifədə Qiorqi Amilaxvarini əvəz etmişdi.

ŞALVA PAPUAŞVİLİ: "AVROPA İTTİFAQININ
SƏFİRLİYİ HAKİMİYYƏTİN DEVRİLMƏSİNƏ
ÇAĞIRAN AKSIYALARI MALİYYƏLƏŞDİRİR – BU,
FƏLAKƏTDİR"

Avropa İttifaqının və onun Gürcüstandakı səfirliyinin maliyyə dəstəyi ilə keçirilən aksiyalarda açıq şəkildə hakimiyyətin devrilməsinə çağırışlar səsləndirilməsi "fəlakət"dir.

Bu barədə Parlamentin sədri Şalva Papuaşvili jurnalistlərlə söhbətində bildirib.

"Dünən biz Avropa İttifaqının maliyyələşdirdiyi bir aksiyayı gördük, orada açıq və birbaşa hakimiyyətin devrilməsinə çağırışlar edildi. Bu, fəlakətdir ki, Aİ səfirliyi belə aksiyaları maliyyələşdirir, harada ki, devirməyə, cəzalandırmağa, döyüşçülərin küçələrə çıxarılmasına çağırışlar eşidilir. Bu, onların özlərini gətirdiyi dalandır – o cümlədən Aİ səfirliyinin öz gizli maliyyəsi ilə. Biz bir dəfə də olsun onlardan aydın cavab ala bilmədik ki, konkret kimləri və nə məqsədlə maliyyələşdirirlər. İndi isə bütün məsuliyyət Brüsselə və buradakı səfirliklərə düşür.

Fakt ortadadır – Avropa İttifaqının maliyyəsi ilə hakimiyyətin devrilməsinə çağıran aksiya keçirildi. İndi onlar özləri düşünsünlər: necə izah edəcəklər ki, Aİ vətəndaşlarının pulu ilə başqa bir ölkədə hakimiyyətin devrilməsi planlaşdırılır. Bu artıq onların problemidir. Fakt odur ki, bu gün Brüssel Avropa dəyərlərinin anlamından tamamilə uzaqlaşmış. Təəssüf ki, ekstremizm Avropa İttifaqının büdcəsindən, Avropa vətəndaşlarının maraqlarına zidd şəkildə maliyyələşdirilir.

Həqiqətən də heyrətamiz və təəccüblüdür: biz Avropa dəyərləri sifariş verdik, amma biza Avropa ekstremizmi gəldi," – deyərək Şalva Papuaşvili bildirib.

BMT-DƏN RUSİYA - AZƏRBAYCAN
GƏRGİNLİYİNƏ REAKSIYA

"BMT Rusiya ilə Azərbaycan arasında artan gərginlikdən xəbərdardır".

Bunu BMT-nin Baş katibinin nümayəndəsi Stefan Dyujarrik deyib.

O həmçinin Moskva və Bakının mübahisələri diplomatik yolla həll edəcəklərinə ümid etdiyini bildirib.

"Biz hər iki ölkədə insidentlərlə müşayiət olunan Azərbaycan və Rusiya arasında artan gərginlikdən xəbərdarıq. Ümid

edirik ki, hər şey diplomatik kanallarla həll oluna biləcək və jurnalist fəaliyyəti azadlığı təmin olunacaq", – deyərək o qeyd edib.

Xatırladaq ki, iyunun 27-də güc strukturlarının əməkdaşları Yekaterinburqda azərbaycanlılara qarşı reydlər keçirib. Reyd zamanı iki nəfər ölüb, daha bir neçə nəfər yaralanıb. "E1" nəşri 50-yə yaxın saxlanılanın olduğu barədə məlumat verib.

GÜRCÜSTAN PARLAMENTİ QANUNSUZ MIQRASIYAYA QARŞI YENİ MEXANİZMLƏRİ NƏZƏRDƏ
TUTAN QANUN LAYİHƏSİNİ İLK OXUNUŞDA TƏSDİQLƏYİB

Gürcüstan parlamenti xüsusi çağırışlı sessiyanın plenar iclasında "Xaricilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin hüquqi vəziyyəti haqqında" qanuna dəyişiklikləri sürətləndirilmiş qaydada birinci oxunuşda müzakirə edib və 81 səsle dəstəkləyib.

Bu barədə parlamentin mətbuat xidməti məlumat yayıb. Layihənin təqdimatçısı, Hüquqi məsələlər komitəsi sədrinin birinci müavini Tornike Çeışvilinin sözlərinə görə, qanun layihəsi qeyri-qanun miqrasiyanın aşkarlanması məqsədilə yaşayış və iş yerinin və digər şəxsi mülkiyyətin yoxlanılması qaydasını müəyyən edir.

"Qanuna Gürcüstanda qanuni əsas olmadan qalan əcnəbinin aşkarlanması və ya onun yaşayış yerinin yoxlanılması, yaxud əcnəbinin səfər sənədinin tapılması məqsədilə Daxili İşlər Nazirliyinin səlahiyyətli orqanına

əcnəbinin yaşayış və ya iş yerini yoxlamaq və ya digər şəxsi mülkiyyətə daxil olmaq imkanı verən maddə əlavə olunur, amma yalnız rayon və ya şəhər məhkəməsinin

hakiminin müvafiq qərarı əsasında", – deyərək Tornike Çeışvili bildirib.

O qeyd edib ki, təcili zərurət yarandığı halda – əgər gecikmə əcnəbinin gizlənməsinə, yaxud onun sənədinin məhv edilməsinə və ya gizlədilməsinə səbəb ola bilərsə – Daxili İşlər Nazirliyinin səlahiyyətli orqanı dərhal yoxlama apara bilər və 24 saat ərzində bununla bağlı məhkəməyə müraciət etmək öhdəliyində olacaq.

Qanun layihəsinə əsasən, əcnəbinin yaşayış və ya iş yerinin yoxlanılması zamanı polis həmin şəxsi sorğu-sual etmək, identifikasiya etmək, səthi yoxlama aparmaq, ərazini nəzərdən keçirmək və Gürcüstan qanunvericiliyində nəzərdə tutulan digər preventiv və məcburi tədbirlər həyata keçirmək hüququna malik olacaq.

TRAMP SURİYAYA QARŞI
SANKSIYALARI LƏĞV EDİB

ABŞ prezidenti Donald Tramp Suriyaya qarşı qüvvədə olan sanksiyaların ləğv olunması haqqında fərman imzalayıb.

Ağ Evin mətbuat katibi Kerolayn Levitt jurnalistlərə açıqlamasında bildirib ki, amerikalı liderin bu addımı ölkənin sabitliyə və sülhə aparan yolunun təşviqinə və dəstəklənməsinə hədəflənib.

Qeyd edək ki, ötən ay Ağ Ev rəhbəri Suriyanın lideri Əhməd əş-Şəraa ilə görüşü zamanı ölkəyə qarşı sanksiyaların ləğv olunacağını elan etmişdi. Bunun üçün Tramp yeni Suriya rəhbərliyinin qarşısına bir sıra şərtlər qoymuşdu. Həmin şərtlərə Suriyanın qonşuları, o cümlədən İsrailə münasibətləri normallaşdırması daxil idi.

PARLAMENT 12 DEPUTATIN MANDATINA XİTAM VERİB

Parlamentdə keçirilən növbədənəkar sessiyanın plenar iclasında "Gürcüstan Naminə" partiyasının 12 üzvünün deputat mandatına vaxtından əvvəl xitam verilməsi məsələsi dəstəklənib.

Bu barədə məlumatı parlamentin Prosedur Məsələləri Komitəsi yayıb.

Qeyd olunub ki, Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2024-cü il parlament seçkiləri ilə bağlı yekun protokoluna əsasən, seçki baryerini keçmiş partiyalar sırasında yer alan "Gürcüstan Naminə" partiyası parlamentdə 12 mandat əldə edib, lakin deputatlar bu yerlərdən istifadə etməyiblər.

Komitənin açıqlamasına görə, adicəkilən partiyanın nümayəndələri yaz sessiyası çərçivəsində keçirilmiş bütün 26 iclasda iştirak etməyiblər və bu, əsassız səbəb kimi qiymətləndirilib.

Parlamentin rəqlamentinə əsasən, əgər bir deputat növbəti sessiyanın iclaslarının yarıdan çoxunu üzrsüz səbəbdən buraxarsa, onun səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi məsələsi gündəmə gətirilə bilər.

Bununla əlaqədar parlamentdə hər 12 deputat üzrə fərdi qaydada səsvermə keçirilib və nəticədə onların hamısının deputat səlahiyyətlərinə xitam verilməsi qərara alınıb.

TBİLİSİDƏ AZƏRBAYCANDILLİ MƏKTƏBLƏRİN MÜƏLLİMLƏRİNİN II QURULTAYI KEÇİRİLİB

İyunun 28-də Tbilisidə Gürcüstanda fəaliyyət göstərən azərbaycandilli məktəblərin müəllimlərinin II Qurultayı keçirilib.

Qurultayda azərbaycandilli məktəblərdə çalışan müəllimlərlə yanaşı, Gürcüstanın dövlət qurumlarının, diplomatik nümayəndəliklərin və təhsil sahəsində fəaliyyət göstərən müxtəlif təşkilatların nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbirdə birinci qurultaydan keçən dövrdə görülmüş işlər, qazanılan uğurlar və qarşıda duran vəzifələr müzakirə olunub.

Qurultayın sədri, "Maarif" təşkilatının rəhbəri, iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə doktoru Aygül İsayeva hesabatla çıxış edib. O, Azərbaycanlı məktəblərdə tədrisin vəziyyəti, ikidilli təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsi və müəllimlərin peşəkar inkişafı istiqamətində görülmüş işlər barədə ətraflı məlumat verib.

Bildirib ki, 2023-cü ildə keçirilmiş ilk qurultaydan sonra azərbaycandilli məktəblərin müəllimlərinin qarşılaşdığı bir sıra problemlərin həlli istiqamətində mühüm addımlar atılıb, müəyyən uğurlar qazanılıb.

Azərbaycanın Gürcüstandakı səfirliyinin məsul əməkdaşı Cavid Məhərrəmov, Azərbaycan Respublikası Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin şöbə müdürünün müavini Şəfəq Binnətova, Gürcüstan parlamentinin təhsil elm və gənclərlə iş üzrə komitəsinin əməkdaşı Elene Vekua, Gürcüstanın Müəllimlər Evi, Qeyri-Gürcüdüillə Məktəblərə Dəstək Proqramının meneceri Nino Berikaşvili və digərləri çıxış edərək qurultayın işinə uğurlar arzulayıb və bildiriblər ki, bu cür tədbirlər təhsil, gənclərin inkişafına böyük təkan verir.

Daha sonra qurultay panel iclaslarla öz işini davam etdirib.

ABİTURİYENTLƏR ÜÇÜN ƏLAVƏ AVTOBUS MARŞRUTLARI TƏYİN EDİLƏCƏK

2025-ci il 3 iyuldan 1 avqusta qədər abituriyentlər və imtahan prosesinə cəlb olunmuş şəxslər üçün əlavə avtobus marşrutları fəaliyyət göstərəcək.

Bu barədə Tbilisi meri Kaxa Kaladze bələdiyyə hökumətinin iclasında bildirib.

K. Kaladzenin sözlərinə görə, imtahan günlərində avtobuslar imtahan mərkəzlərinə gedən marşrutlarda səhər saat 06:00-dan axşam 20:00-dək hərəkət edəcək və sərnişinlərə standart tariflə xidmət göstərəcək.

"Milli imtahanlar yaxınlaşır. İmtahan iştirakçılarının uğurlar arzulayıram və onlara vacib məlumatı çatdırmaq istəyirəm. 3 iyuldan 1 avqusta qədər, Qiymətləndirmə və İmtahanlar Milli Mərkəzinin təyin etdiyi imtahan dövründə, imtahan mərkəzlərinə çatmaq üçün abituriyentlər və

imtahan prosesinə cəlb olunmuş şəxslər üçün əlavə avtobus marşrutları təşkil olunacaq", – deyərək Kaladze bildirib.

Belə ki, 39, 175, 177 və 199 nömrəli məktəblərə gedən avtobus marşrutları Aleksandre Gobronidze və Vekua küçələrinin kəsişməsindən (metronun "Axmeteli Teatrı" stansiyasının yaxınlığı) başlayacaq. 147 nömrəli məktəbə gedən avtobuslar "Didube"-nin aşağı çıxışından (Anzor Abulaşvili küçəsi), 103 nömrəli məktəbə gedən avtobuslar isə "Samgori"-nin yuxarı çıxışından (Kaxeti şosesi) hərəkət edəcək.

İmtahan prosesi 39, 103, 175, 177 və 199 nömrəli məktəblərdə 23 iyula qədər, 147 nömrəli məktəbdə isə 1 avqusta qədər davam edəcək.

MAY AYINDA GÜRCÜSTAN İQTİSADİYYATI ARTIB

2025-ci ilin may ayında ölkənin real ümumi daxili məhsulu (ÜDM) ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 7.5 faiz artıb.

Bu barədə Milli Statistika Xidməti məlumat yayıb.

"Sakstat"-ın yaydığı məlumatda bildirilir ki, may ayında iqtisadi artıma əsas töhfə verən sahələr informasiya və kommunikasiya, emal sənayesi, ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, eləcə də tikinti sektoru olub.

Bununla yanaşı, hesabatda qeyd edilir ki, enerji sektorunda azalma tendensiyası qeydə alınıb.

Məlumatla əsasən, 2025-ci ilin ilk beş ayı üzrə orta artım tempi ümumilikdə 8.8 faiz təşkil edib.

RUSİYANIN OMBUDSMANI BAŞ PROKURORLUQDAN YEKATERİNBURQDA SAXLANILANLARIN YOXLANILMASINI XAHİŞ EDİB

Rusiyanın insan hüquqları üzrə müvəkkili Tatyana Moskalkova Yekaterinburqda saxlanılmaqla bağlı Azərbaycan Ombudsmanı Səbinə Əliyevadan müraciət aldığını və bu məsələ ilə əlaqədar Rusiya Baş Prokurorluğuna müraciət etdiyini bildirib.

Bu barədə o, öz teleqram kanalında yazıb.

"Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Səbinə Əliyeva iyunun 27-də Rusiyada Azərbaycan diaspor nümayəndələrinin saxlanılması, ölümü və xəsarətlər alması ilə bağlı halların araşdırılması barədə mənə müraciət edib. Rusiya Baş Prokurorluğuna saxlanılmanın qanuniliyi və əsaslılığının, cinayət törətməkdə şübhəli bilinən şəxslərin və zərərçəkənlərin hüquqlarına riayət olunmasının yoxlanılması ilə bağlı vəsatətlə müraciət etmişəm", - deyərək qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, Yekaterinburqda vəkillər və Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə sıx əməkdaşlıq edən Sverdlovsk vilayətinin insan hüquqları üzrə müvəkkili Tatyana Merzlyakova ilə daimi əlaqədədir.

İYULUN 12-DƏN "VARKETİLİ" METROSTANSİYASI 45 GÜN BAĞLI OLACAQ

"Varketili" metro stansiyası 12 iyuldan etibarən 45 gün müddətinə bağlanacaq.

Bu barədə Tbilisi meri Kaxa Kaladze bu gün keçirilən Tbilisi hökumətinin iclasında məlumat verib.

K. Kaladzenin sözlərinə görə, stansiyada təmir-bərpa işlərinə başlanılır və bu işlər texnoloji baxımdan sərnişinlərin hərəkəti şəraitində mümkün deyil.

"Layihəyə əsasən, xüsusi texnoloji proseslərə riayət olunmaqla, kifayət qədər genişmiqyaslı işlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur ki, bu da sərnişinlərin hərəkəti şəraitində mümkün deyil. Təhlükəsizlik baxımından biz qərara gəldik ki, "Varketili" metro stansiyası 45 gün müddətinə bağlansın", – deyərək K. Kaladze bildirib.

Merin sözlərinə görə, layihə "Probuild Ekspert" MMC tərəfindən xarici mütəxəssislərin iştirakı ilə hazırlanıb. Bu stansiyada aparılan təmir - bərpa işlərinin tam şəkildə başa çatdırılması noyabr - dekabr aylarına planlaşdırılıb.

"Layihəyə əsasən, sərnişinlərin hərəkəti şəraitində həyata keçirilməsi mümkün olmayan genişmiqyaslı işlərin xüsusi texnoloji prosesə uyğun aparılması nəzərdə tutulur. Buna görə də dəmir-beton tağda və eskalator tunelində reabilitasiya işlərinin müddətini minimuma endirmək məqsədilə qərara gəldik ki, "Varketili" metro stansiyası 12 iyuldan etibarən 45 gün müddətinə bağlansın. Təhlükəsizlik baxımından bağlanması zəruridir", – deyərək Kaxa Kaladze əlavə edib.

Sitat guşəsi

səviyyədə qaldıra biləcəyi və Gürcüstan himnini səsləndirə biləcəyi əsas meydan məhz idmandır".

İrakli Kobaxidze,
Gürcüstanın Baş naziri.

"İrana nüvə silahı əldə etməyə icazə verilməməlidir. Vaşinqton Tehranın bu silahları əldə etməsinə imkan verməyəcək. Onlar ciddi zərbə aldılar, həmçinin İsrail də. Biz buna 12 günlük müharibə deyirik. Bu, intensiv bir müharibə idi. İran nüvə silahına sahib ola bilməz. Onlar bunu illərdir istəyirlər".

Donald Tramp,
ABŞ-nin Prezidenti.

R.T. Ərdoğan,
Türkiyənin Prezidenti.

"Bu gün Ermənistanla Azərbaycan arasındakı münasibətlər haqda müzakirə apardıq. Aİ iki ölkə arasında suverenlik, ərazi bütövlüyü və sərhədlərin toxunulmazlığına hörmət əsasında münasibətlərin normallaşmasına güclü dəstək verməkdə davam edir.

Bu üç prinsipə alternati mövcud deyil. Biz ikitərəfli normallaşma yolunun irəliləməsindən məmnunuq. Ermənistan və Azərbaycan arasında daha yaxşı münasibətlər regionda dayanıqlı sülhə yol açar".

Kaya Kallas,
Aİ-nin xarici siyasət üzrə ali nümayəndəsi.

"Rusiyada Azərbaycan vətəndaşlarına qarşı qeyri-insani rəftar faktları baş verdikdən sonra ictimai qəzəb doğurub. Bu vəziyyətdə Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyinin qərarı həm

dövlətin, həm də cəmiyyətin mövqeyinə əsaslanır və hüquqi baxımdan legitimdir. Zatulinin ritorikası keçmiş imperiya kompleksi və postsovet dövlətlərinin müstəqil aktor olmasını həzm edə bilməmək sindromunu xatırladır".

Elçin Mirzəbəyli,
Azərbaycan Milli Məclisinin üzvü.

"İran qətiyyətlə elan edir ki, aparılan məsələləşmələrdə qonşu ölkələr ərazilərindən İran əleyhinə hücumlara icazə verilmədiyini və gələcəkdə də icazə verilməyəcəyi bildiriblər".

İsmayıl Bəqai,
İran XİN-in mətbuat katibi.

REGION XƏBƏRLƏRİ

Rustavi: REGIONAL ADMINISTRASIYADA MƏŞVƏRƏT ŞURASININ İCLASI KEÇİRİLİB

Kvemo Kartli üzrə dövlət müvəkkili Levan Xarabadzenin rəhbərliyi ilə regional administrasiyada Məşvərət Şurasının iclası keçirilib.

Şura üzvləri gündəliyə daxil olan, bölgənin bütün yeddi bələdiyyəsində həyata keçiriləcək müxtəlif istiqamətli layihələri müzakirə ediblər. Bundan əlavə, bələdiyyələrdə mövcud vəziyyət, problemlər və onların həlli yollarına toxunulub.

Görüşdə dövlət müvəkkilinin müavinləri İlia Calaqaniya, Qıqa Namıçeişvili və Nika Kobaxidze, bələdiyyələrin merləri, Sakrebuloaların sədrləri və onların müavinləri iştirak ediblər.

Saqareco: MERİYANIN TƏŞKİLATÇILIĞI İLƏ TURİZM FORUMU KEÇİRİLİB

Meriyanın təşkilatçılığı ilə yerli sahibkarlıq subyektləri - mehmanxana, restoran və turizm obyektlərinin nümayəndələri ilə görüş məqsədi daşıyan turizm forumu keçirilib.

Tədbirin məqsədi həm də Saqareco Bələdiyyəsində turizmin inkişafına dəstək verəcək bələdçi yaratmaq, gəlirləri artırmaq və sektorun əhəmiyyətini artırmaq olub. "Kaxetiya regionu zəngin və unikal mədəniyyət tarixi, musiqi, rəqs, incəsənət, din, beynəlxalq və yerli əhəmiyyətli çoxsaylı mədəni irs obyektləri, şərabçılıq ənənələrinə malik qorunan ərazilərdir. Bundan əlavə, mövcud iqlim, gürcü xalqının mehriban münasibəti və qonaqpərvərliyi daha çox maraq yaradır. Çətinliklərə gəlinca: dünya səviyyəli məhsulların yaradılması, həm də beynəlxalq səviyyəli yerli turizmə tələbatı artırmaq üçün mədəni sərvətlər qorunub

saxlanılmalı və onlar haqqında məlumat artırılmalıdır ki, ziyarətçilərə yüksək keyfiyyətli xidmətlər təklif olunsun, ən təsirli turizm obyektlərinə giriş yolları və müvafiq infrastruktur yaxşılaşdırılsın, özəl sektorla əməkdaşlıq genişləndirilsin - bu, fəal müzakirə və təcrübə mübadiləsinə görə bizim əsas vəzifəmizdir". - deyə Avtandil Qulikaşvili çıxışı zamanı bildirib.

Marneuli: GAIM-də TƏDRİS İLİNİN YEKUN TƏDBİRİ KEÇİRİLİB

Gürcüstan Azərbaycanlılarının İntegrasiya Mərkəzində (GAIM) 2024-2025-ci tədris ilinin yekun tədbiri baş tutub.

Tədbiri GAIM-in icraçı direktoru Murad Muradov açıb. O, çıxışında təhsilin gənclərin gələcəyindəki roluna diqqət cəkərək, il ərzində mərkəzin təşkil etdiyi təhsil, idman və fərdi inkişaf proqramlarında əldə olunan nailiyyətlərdən söz açıb. Eyni zamanda, tədbir zamanı GAIM-in yeni rəsmi internet saytı – gaim.ge təqdim olunub.

Tədbirdə gimnastika kursunun şagirdləri maraqlı çıxışlarla səhnəyə çıxaraq tədbirə rəng qatıblar. Mərkəzin fəaliyyətində fəal iştirak edən könüllülər təşəkkürnamələrlə təltif olunub.

Gənc istedad Rəsul Xəlilov bəstələdiyi rep mahnısı ilə çıxış edərək iştirakçıların böyük maraq və alqışını qazanıb. Sonra gülüş üzrə məşğələlərin iştirakçıları texniki nümunələr nümayiş etdirərək öz

bacarıqlarını sərgiləyiblər.

Mərkəzin gimnastı və Enquri ansamblının rəqqasəsi Alisa Krivoşeyeva "Ceyran" rəqsi ilə səhnəyə xüsusi rəng qatıb. Cüdo üzrə məşğələ iştirakçıları da səhnədə çeviklik və istedadlarını nümayiş etdiriblər.

Tədbirin sonunda məktəbəqədər hazırlıq kursunun kiçik məzunları üçün məzun günü qeyd olunub. Balacalara diplomlar və hədiyyələr təqdim edilib.

NAZİR XRAM ÇAYININ SÜVƏRMA SİSTEMİNİN MAGİSTRAL KANALINDA BƏRPA İŞLƏRİNƏ BAŞ ÇƏKİB

Ətraf Mühitin Mühafizəsi və Kənd Təsərrüfatı naziri Davit Sonqulaşvili Marneuli meri Kənan Ömərov, Kvemo Kartli üzrə dövlət müvəkkili Levan Xarabadze və Marneuli Sakrebulosunun sədri Amiran Qiorqadze ilə birlikdə Xram çayının süvərma sisteminin magistral kanalında bərpa işləri ilə tanış olublar.

Sözügedən işlər "Gürcüstan Meliorasiyası" MMC tərəfindən həyata keçirilir. Bərpa olunmuş süvərma sistemindən Bolnisi və Marneuli Bələdiyyələrinin 12 kəndi — Tsurtavi, Farizi, Qızılhacılı, Tamarisi, Tsereteli, Sabirkənd, Alget, Təzəkənd, Əzizkənd, Algeti (üzümçülük təsərrüfatı), Keşəli, Ambarovka, eləcə də Marneuli şəhərinin ətraf ərazisi və sahibkarlıq obyektləri faydalanacaq.

BEYNƏLXALQ HƏYAT

İ.MASK: "TRAMP ABŞ-Nİ BORC KÖLƏLİYİNƏ APARIR"

İş adamı və milyarder İlon Mask ABŞ Prezidenti Donald Trampın dövlət xərclərinin azaldılması ilə bağlı qanun layihəsini borc köləliyinə aparan yol adlandırır.

Mask bunu "X" sosial şəbəkə hesabında yazıb.

Onun sözlərinə görə, təşəbbüs borc səviyyəsini beş trilyon dollar artırır ki, bu da tarixdə ən böyük artımdır.

Maskın fikrincə, qanun layihəsi həm də Amerikada milyonlarla iş yerini məhv

edəcək və Birləşmiş Ştatlara böyük strateji ziyan vuracaq.

Qeyd edək ki, Trampın "vahid, böyük qanun layihəsi" adlandırdığı sənəd bir sıra sahələrdə vergilərin və dövlət xərclərinin əhəmiyyətli dərəcədə azaldılmasını nəzərdə tutur.

ZAXAROVA: RUSİYA VƏ AZƏRBAYCAN ARASINDA DOSTLUQ MÜNASİBƏTLƏRİ SON DƏRƏCƏ ƏHƏMİYYƏTLİDİR

Rusiya və Azərbaycan arasında dostluq münasibətləri son dərəcə əhəmiyyətlidir, onları pozmaq istəyənlər nə etdikləri barədə yaxşı düşünməlidirlər.

Bu barədə Rusiya XİN-in rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova "Sputnik" radiosunun efirində bildirib.

"Bu məsələdə sadəcə aranı qatmaq istəyənlər var. Düşünürəm ki, hər iki xalq üçün dostluq münasibətləri son dərəcə vacibdir. Bu münasibətləri pozmaq istəyənlər nə etdikləri barədə yaxşı düşünməlidirlər", - deyə o bildirib.

ENDİRİLƏN ZƏRBƏLƏR NƏTİCƏSİNDƏ QƏZZADA AZI 72 NƏFƏR ÖLÜB

İyunun 29-da İsrail Ordusunun Qəzza zolağına endirdiyi zərbələr nəticəsində azı 72 nəfər ölüb, çoxlu sayda insan yaralanıb.

Bu barədə Qəterin "Al Jazeera" telekanalı tibbi mənbələrə istinadən məlumat yayıb.

Onların məlumatına görə, son gün ərzində Qəzza şəhərində 47 fələstinli İsrailin hücumunun qurbanı olub. Telekanal qeyd edib ki, mühasirəyə alınmış anklavda onsuz da fəlakətli humanitar vəziyyət hər gün pisləşdiyi üçün ölənlər arasında yardım paylama mərkəzlərində yemək axtaran insanlar da var.

Xatırladaq ki, martın 18-də İsrail ordusu Qəzza zolağında hərbi əməliyyatları bərpa edərək anklav ərazisinə kütləvi zərbələr endirib və yanvarda qəbul edilmiş atəşkəs rejimini pozub. İsrailin Baş naziri Benyamin Netanyahu

Dəftərxanası bunu Fələstinin radikal HƏMAS hərəkatının vasitəçilər və ABŞ Prezidentinin xüsusi elçisi Stiven Vitkoffun danışıqlar zamanı irəli sürdüyü təkliflərdən imtinası ilə izah edərək bildirib ki, sektordakı əməliyyatın məqsədi bütün girovları azad etməkdir. Radikallar hərbi əməliyyatların yenidən başlamasında İsrail və ABŞ-ni günahlandırıblar.

İSRAİLİN HÜCUMLARI NƏTİCƏSİNDƏ İRANDA ÖLƏNLƏRİN SAYI 935 NƏFƏRƏ ÇATIB

İsrail Silahlı Qüvvələrinin İran ərazisinə zərbələri nəticəsində ölənlərin sayı 935 nəfərə çatıb.

Bu barədə İranın məhkəmə orqanının rəsmi nümayəndəsi Əsgər Cahangir bildirib.

"İsrailin ABŞ ilə birlikdə hücumları nəticəsində İranda təxminən min nəfər həlak olub. Məhkəmə ekspertizasının son məlumatlarına görə, 935 nəfərin ölümü qeydə alınıb", - deyə o qeyd edib.

Onların 38 nəfərini uşaqlar, 102 nəfərini isə qadınlar təşkil edib.

20 iyun 2025-ci il "SAKARTVELOS RESPUBLİKA"

Qadın gözəlliyi və Aşıq Ələsgərin yaradıcılığı

ეროვნული
ფატიმა რასიმ

ქალის სილამაზა და ახალ
პალესტინის შემოქმედება

ალბათ, მსოფლიოში ყველაზე დიდი
ქალის ფატიმა რასიმის პიკეტაჟი
კვლევის საშუალო სახელმძღვანელო
კვლევის გამოცემისთვის საშუალო
მასშტაბის მქონე "მედიკალიზაცია
პალესტინის შემოქმედებაში".
ნაწილი, რომელიც ადვოკატის მე-
კვლევის სახელმძღვანელო კვლევის
პალესტინის შემოქმედებაში, არა-
მედიკალიზაციის ფატიმა რასიმის და
ადვოკატის როლიერის გროსული მეს-
სიერის მატარებელი.
ფატიმა რასიმის შინაგანი შო-
კოვიტისა ტრეინ-განვითარება მა-
თი სპეციალისტის ფარგლებში ამა-

ახალი პალესტინა

Gürcüstanın nüfuzlu "Sakartvelo Respublika"
qəzetinin 20 iyun 2025-ci il tarixli sayında
soydaşımız Nəriman Əliyevin həmyerlimiz,
professor Fatma Hacıyevanın İtaliyada keçirilən
beynəlxalq elmi – praktik konfransda iştirakına
dair məqaləsi dərc olunub. Həmin məqaləni
olduğu kimi diqqətinizə təqdim edirik:

Bu günlərdə əslən saz-söz eli Borçalıdan olan tibb
elmləri doktoru, professor Fatma Rasim qızı Hacıyeva
İtaliyada keçirilən "Genitaly-2025" adlı mamalıq-
ginekologiyaya həsr edilmiş beynəlxalq elmi - praktik
konfransda iştirak etmişdir. Burada dünyanın bir
çox ölkələrindən tanınmış mama-ginekoloqlar və
yaxın ixtisaslardan olan həkimlər, tədqiqatçılar
iştirak etmişdir. Fatma Hacıyeva həmin tədbirin
gedişatında öz həmkarlarını hazırda apardığı "Aşıq
Ələsgər yaradıcılığında qadın obrazının tibbi-bədii
interpretasiyası" adlı tədqiqat işi ilə tanış etmişdir.
Tədbirdə milli - mədəni dəyərimiz olan Aşıq Ələsgər
irsinin təkcə poeziyada deyil, həm də elmin bütün
sahələrində öz izini qoyması, milli yaddaşımızın
daşıyıcısı kimi qiymətləndirilib. Tədbirdə iştirak
edən bəzi həkim mama-ginekoloqlar ixtisas üzrə,
lakin yeni aspektdə aparılan tədqiqat işinin əsas
məqamları ilə tanış olmuşlar. Fatma Hacıyeva bədii
ədəbiyyatda qadın gözəlliyini vəsf edən Ələsgər
yaradıcılığına, bədii nümunələrə bir həkim gözü ilə
yanaşaraq, bədii elementlərin tibbi təhlili zamanı əldə
etdiyi maraqlı nəticələri onlarla bölüşmüşdür. Alimin
bu tədqiqat işinin aparılmasına həm ədəbiyyata olan
lirik-bədii marağı, həm də hər gün qadın gözəlliyi və
sağlamlığı ilə məşğul olan professional marağı zəmin
yaratmışdır.

Nəriman Əliyev

QƏZETİMİZİN XRONİKASI

Beynəlxalq münasibət

- Yeni qaydaya əsasən, Gürcüstan və Ermənistanın
tənzimləyici orqanları nəqliyyat sənədlərindəki
məlumatları eyni metodologiya ilə yoxlayacaqlar.
- Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov
mediaya Rusiya-Suriya münasibətlərinin gələcək inkişafı
barədə danışib. O qeyd edib ki, Rusiya Suriya Ərəb
Respublikasının hazırkı rəhbərliyi ilə münasibətləri
qoruyub saxlamağa hər cür cəhd edir və "bunu davam
etdirəcək".
- Benyamin Netanyahu gələn həftə ABŞ - yə səfər edərək
ölkə rəhbərliyi ilə görüşəcək. O, təhlükəsizlik məsələləri
ilə bağlı iclasda iştirak edəcək.
- İsrail ordusu Qəzza zolağında hərbi əməliyyatını
genişləndirdiyini açıqlayıb. Gəmilər anklavın cənubunda
bir neçə hədəfə zərbələr endirib.
- Suriya Trampın sanksiyaların ləğvi ilə bağlı əmrinin
tarixi olduğunu və bunun ölkənin yeni səviyyəyə
keçməsinə kömək edəcəyini bildirib.
- İİR Xarici İşlər Nazirliyi İran və ABŞ arasında nüvə
sazişi üzrə danışıqların bərpası şərtini açıqlayıb. Bunun
üçün ABŞ-nin İrana yeni zərbələr endirməsi ehtimalı
istisna edilməlidir.
- Türkiyə hakimiyyəti Sinop və Trakyada daha iki
atom elektrik stansiyasının tikintisi üçün beynəlxalq
müqavilələrin imzalanmasını sürətləndirməyi
planlaşdırır – artıq Rusiya, Cənubi Koreya və Çinlə
danışıqlar aparılır.
- Gürcüstanın səkkiz müxalifət partiyası payızda
planlaşdırılan yerli özünüidarətmə seçkilərində iştirak-

- dan imtina etdiyini açıqlayıb. Sözügedən bəyanata "Vahid
Milli Hərəkət", "Strategiya Ağmaşenebeli", "Avropa
Gürcüstanı", "Azadlıq Meydanı", "Droa", "Qırçı-daha çox
azadlıq", "Axali" və "Federalistlər" partiyaları qoşulub.
- Maliyyə naziri Laşa Xutsişvili Macarıstanın
Gürcüstandakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Anna
Mariya Şiko ilə vida görüşü keçirib. İclasda maliyyə
nazirinin müavini Yekaterine Quntsadze iştirak edib.
- Ölkədaxili
- Tbilisi Şəhər Məhkəməsi müxalifətin "Dəyişikliklər
Koalisiyası"nın liderlərindən biri olan Nika Qvaramiani
Parlamentin Müvəqqəti İstintaq Komissiyasının
tələblərini yerinə yetirmədiyinə görə 8 ay müddətinə
həbs edib.
- İqtisadiyyat
- İqtisadiyyat və Davamlı İnkişaf naziri Mariam Kvriviş-
vili bildirib ki, uzun illər Ümumdünya Dəniz Təşkilatı
(IMO) ilə səmərəli əməkdaşlıq edən Gürcüstan hökuməti
üçün dəniz sektorunun inkişafı prioritet məsələdir.
- Gürcüstan Milli Bankının materiallarına əsasən, 2025-
ci il iyunun 1-nə bank sektorunda depozitlərin həcmi
58,92 milyard lari təşkil edib ki, bu da aprelin əvvəli ilə
müqayisədə 140,41 milyon lari və ya 0,24% çoxdur.
- Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstanı əha-
tə edən Xəzər - Qara dəniz - Avropa yaşıl enerji təchizatı
dəhlizinin (Qara Dəniz Enerjisi) işə salınması 2032-ci
ilə planlaşdırılır. Bu barədə Azərbaycanın energetika
nazirinin müavini Orxan Zeynalov Avropa mediasına
müsahibəsində bildirib.
- "Reuters" agentliyi xəbər verir ki, Çin tariflər və

subsidiyalar da daxil olmaqla ticarət məsələlərində
ABŞ ilə danışıqlara hazırdır.

- Qazaxıstan hökuməti Qərbin iri korporasiyaları,
İtaliyanın "Eni" və Britaniyanın "Shell" şirkətlərindən
Karaçaqanakda qaz emalı zavodunun tikintisinə nəzarəti
dövlətə məxsus "KazMunaiQaz"a qaytarmağı tələb edib.
- Ölkə Parlamentinin spikeri Şalva Papuaşvili bildirib
ki, artan iqtisadiyyat Gürcüstanın maraqlarına uyğun
davranmağın nə demək olduğunu göstərir.
- İdman
- İdman və Gənclər Nazirliyinin dəstəyi ilə iyulun 12-
də Telavidə 19 yaşadək qızlar arasında həndbol üzrə
Avropa çempionatı başlayacaq. Qitə birinciliyi uğrunda
Gürcüstan, Belçika, Bolqarıstan, Böyük Britaniya, İsrail,
İtaliya, Kosovo, Lüksemburq, Slovakiya və Ukrayna
mübarizə aparacaq.
- İdman və Gənclər Nazirliyi Gürcüstanın məşhur
idman jurnalisti Tamar Balavadzenin 70 illik yubileyinə
həsr olunmuş tədbir təşkil edib.
- Ekologiya
- Gürcüstanın Ətraf Mühitin Mühafizəsi Milli Agentliyi
Qara dənizdə gümüş tetradonun görünməsi ilə bağlı
məlumatı təkzib edib. Onun məlumatına görə, dənizdə
zəhərli balıq yoxdur.
- Maraqlı
- Gent Universitetinin tədqiqatçılar qrupu rəssamlarla
birlikdə indiki Belçika ərazisində Mezolit dövründə
yaşamış qadının üzünü rekonstruksiya ediblər. Qalıqlar
35 ildən çox əvvəl Dinan yaxınlığındakı Marqot
mağarasında aşkar edilib.

SAĞLAMLIĞIMIZI QORUYAQ

MEYVƏ VƏ TƏRƏVƏZLƏRİN XÜSUSİYYƏTLƏRİ,
İNSAN ORQANİZMİNƏ FAYDALARI VƏ ZƏRƏRLƏRİ

(Əvvəli ötən sayımızda)

Balqabaq

Milli mətbəximizdə olduqca mühüm yerə sahib olan,
latınca "Cucurbita" adlanan balqabaq balqabaqçiklilər
dəstəsinin balqabaqkimilər fəsiləsinə aid bitkidir.
Sözügedən bitkinin 700 qədər növü var. Balqabağın
müxtəlif növləri forma, rəng və dad baxımından bir -
birindən çox fərqlənir. Ən yaygın növləri qısa müddətdə
yetişən Cucurbita pepo, 500 kq-dan artıq çəkilyə və şirin
dada malik Cucurbita maxima, ləti və rütubətli iqlimlərdə
inkişaf edən Cucurbita moscata və b. Qeyd edək ki,
müasir seleksiya ilə balqabağın "Muscat de Provence",
"Hubbard" və "Delicata" kimi hibridləri yaradılıb.
Bəşər balqabaq ilə qədim zamanlardan tanış olub.
"Cucurbita pepo"-nun becərilməsinin ən qədim sübutu
eramızdan əvvəl 7000-5500-cü illərə aid Meksikada
tapılan balqabaq parçalarıdır. Balqabaq, qarğıdalı və
lobya ilə birlikdə, Şimali Amerikanın bir çox yerli icması
tərəfindən "Üç Bacı" adlanan aralıq əkin üsulu ilə
becarilir.
**Balqabağı sağlam qida məhsulu adlandırmaq
olar.** Onun insan organizmi üçün faydalı xüsusiyyətləri
tərkibindəki yüksək miqdarda pəhriz lifi, antioksidantlar,
vitaminlər, minerallar və zülallara görədir. Balqabağın

tərkibində A, C, E və B qrupuna aid vitaminlər, həmçinin
qan laxtalanmasına kömək edən, nadir K vitamini var.
Balqabağın tərkibində həzm prosesini yaxşılaşdıran
və piylənmənin qarşısını alan T vitamini də var. Dəmir
tərkibinə görə balqabaq ən yaxşı alma növlərini üstələyir.
Tərkibindəki yüksək kalium sayəsində balqabaq
ürəyimiz üçün faydalıdır, qan damarlarını gücləndirir,
şişkinliyi aradan qaldırır və buna görə də ürək-damar
xəstəlikləri olan insanlar üçün əvəzolunmaz qidadır.
Balqabaq yumşaq xoleretik təsirə malikdir. Qaraciyər və
öd kisəsi xəstəliklərində balqabaq yemək çox faydalıdır.
Mədə və onikibarmaq bağırsağ xoralarının sağlmasına
kömək edir. Balqabağın tərkibində çoxlu miqdarda
karotin var ki, bu da gözlər üçün çox faydalıdır. Balqabaq
suyu sakitləşdirici təsirə malikdir və yuxunu yaxşılaşdırır.
Balqabaq gəncliyimizi və gözəlliyimizi qorumaq üçün də
faydalıdır. Təsədüfi deyil ki, ondan kosmetologiyada geniş
istifadə olunur. Və ekzema, sızanaq, çiban kimi bir çox
dəri xəstəliklərinə kömək edir.

Balqabağın faydasından başqa, zərəri də var.
Çiy balqabaq yemək mədə - bağırsağ traktının iltihabi
xəstəlikləri olan insanlar, həmçinin öd kisəsində və
böyrəklərində daş olanlar üçün kontrendikedir, çünki

balqabaq ödəqovucu təsir göstərir və daşların hərəkətinə
səbəb ola bilər. Çiy tərəvəzləri həzm etmək daha çətindir,
ona görə də bişirilməmiş balqabağı kiçik uşaqlara və
qocalara verməmək daha yaxşıdır. Balqabağın həddindən
artıq istehlakı yalançı karotin sarılığına səbəb ola bilər -
tərəvəzin tərkibindəki karotin dərindən saralmasına səbəb
olur. Fərdi dözümsüzlük və allergiya nadir hallarda olur;
bu halda məhsuldan imtina etmək daha yaxşıdır.

DİLİMİZİ DAHA YAXŞI ÖYRƏNƏK!

(Əvvəli ötən sayımızda)

Qəzetimizin 2 aprel 2021-ci il tarixli 23-24 sayılı buraxılışında "Hörmətli oxucular!" sərlövhəli yazının davamı olaraq Azərbaycan dilinin zənginliyini, şirinliyini duymaq, bilmək, onu təbliğ etmək və geniş oxucu kütləsini maarifləndirmək üçün gündəlik danışq vaxtı işlədilən və az işlədilən sözlərin mənaca təhlilinin oxuculara təqdimatını davam etdiririk:

HƏMƏSR is. [fars. həm və ər. əsr] Bir əsrdə, bir dövrdə yaşamış və ya yaşayan, bir-birinin müasiri; çağdaş, əsrdəş. *Həməsr şairlər.*

*Həmsinlərin səfada, bağda,
Həməsrlərin çəməndə, dağda.*

M. Ə. Sabir.

HƏMFİKİR is. və sif. [fars. həm və ər. fikr] Eyni fikirdə olan, fikirləri, görüşləri, rəyləri bir olan; həmrəy, həmməslək, məsləkdaş.

Həmfikir adamlar. Onlar bu məsələdə həmfikirdirlər.

*Gəl bu hicran dərdini Nima, çəkək
bir yerdə biz,
Həmfikir, həmdərd olaq, məskən
salarsaq harda biz.*

Şəhriyar.

HƏMHƏMƏ is. Pıçiltı, pıç-pıç.

*Həm-həmə başlayır div ilə pəri,
Qorxudan qan olur xalqın ciyəri.*

Şəhriyar.

HƏMHÜQUQ sif. [fars. həm və ər. hüquq] Eyni hüquqa, bərabər hüquqa malik olan; bərabərhüquqlu.

Bütün xalqlar həmhüquqdurlar. Həmhüquq iqtisadi münasibətlər.

HƏMHÜQUQLUQ is. Eyni hüquqa, bərabər hüquqa malik olma; bərabərhüquqluluq.

HƏMXANA is. [fars.] Bir evdə, bir mənzildə yaşayan adamlardan hər biri; qonşu, mənzil qonşusu.

*Həmxanası qarşı evdən baxaraq,
Rübabəyə zilləmişdi gözünü.*

M. Müşfiq.

HƏMXASIYYƏT is. və sif. [fars. həm və ər. xasiyyət] Eyni xasiyyətdə olan, xasiyyətə bir olan.

*Atı at yanına bağlarsan, həm-rəng
olmasa, həm-xasiyyət olar.*

(Ata. sözü).

HƏMİ bax **həm**.

*Həmi sağdan, həmi soldan,
Zənbur kimi sancdı birə.*

Aşıq Ələsgər.

[Cahan Əsgərə:] *Allaha şükür, həmi pulun var, həmi dövlətin var, həmi cavansan.*

Ü. Hacıbəyov.

HƏMİŞƏBAHAR is. [fars.] 1. bot. İlin bütün fəsilərində çiçək açan cır qızılgül növü.

Saib saxsıdakı yeni açmış həmişə-baharı məzar üzərinə qoyub geri çəkilər.

H. Cavid.

2. Həmişə öz tərəvətini saxlayan; həmişəcavan.

[Qəmərxanım:] *Rəhmətlik kişi də deyərdi ki, həmişəbaharsan, ay Qəmər!*

M. İbrahimov.

HƏMİYYƏT is. [ər.] Vətən, ailə qeyrəti, namus, təəssüb.

*Min elm deməkdənsə həmiyyət gərək olsun,
Sözdən nə bitər, işdə həqiqət gərək olsun.*

M. Ə. Sabir.

HƏMİYYƏTLİ sif. Həmiyyət sahibi olan; qeyrətli, namuslu, təəssübkeş. *Bu kəndin adamları istəyiblər, .. özlərini Astaranın qeyrətli və həmiyyətli adamlarına oxşatsınlar.*

“Mol. Nəsr.”

HƏMKAR is. [fars.] Biri ilə bir yerdə, bir sənətdə, bir peşədə işləyən adam; iş, sənət, ixtisas yoldaşı.

Veys yanını stula təzəcə qoymuşdu ki, həmkarlarının yerdə bardaş qurduğunu görüb, özü də elə onların yanında çömbəlib divara söykəndi.

Ə. Əbüllhəsən.

◊ **Həmkarlar ittifaqı** – fəhlə və qulluqçuların mənafeyini qorumaq üçün əmək prinsipi üzrə onları birləşdirən kütləvi təşkilat.

HƏML is. [ər.] klas. Yük, ağırlıq.

◊ **Həml etmək** – 1) isnad etmək, izah etmək, yazmaq, aid etmək, səbəbini bir şeydə görmək.

Minanın hərəkətini dəli olduğuna həml etdilər.

Çəmənzəminli.

2) boynuna qoymaq, üzərinə yükləmək.

HƏMLƏ is. [ər.] Hücüm, üzərinə atılma.

*Həmlələr pozmuş, qoşun sındırmış,
qala fəth etmiş əsgər sevinci ilə Durmuş yatağına girdi.*

Mir Cəlal.

■ **Həmlə etmək** – hücüm etmək, üzərinə atılmaq.

İş atışmadan ötüb şəmşir və xəncər ilə bir-birinə həmlə etməyə çatdı.

M. F. Axundzadə.

■ **Bir həmlədə** – dərhal, bir anda, bir dəfə həmlə etməklə.

Koroğlu bir həmlədə özünü Aslan paşaya çatdırdı.

“Koroğlu”.

HƏMMƏCLİS is. [fars. həm və ər. məclis] Bir yerdə oturub-duran, məclis yoldaşı olan; həmnışin.

Hər kəs [Lütfəli bəylə] bir, ya iki dəfə həmməclis və həmsöhbət olsaydı, yaqin onu sevərdi.

İ. Musabəyov.

HƏMMƏNA sif. [fars. həm və ər. mənə] Eynimənəli, birmənəli, mənası başqa sözün mənası ilə eyni olan. *Həmmənə söz.*

HƏMMƏSLƏK is. [fars. həm və ər. məslək] Məsləkdaş, eyni məsləkdən olan, məsləkləri, əqidələri eyni olan.

HƏMMƏZHƏB is. [fars. həm və ər. məzhəb] köhn. Eyni bir məzhəbə mənsub olan, inanan; dindəş.

(Davamı var)

Hazırladı: Xələddin Yolçuyev.

DÖVLƏT DİLİNİ ÖYRƏNMƏLİYİK!

Hörmətli oxucular!

Gürcüstanda yaşayan etnik azlıqların dövlətçiliyin əsaslarının möhkəmləndirilməsi, ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak etməsi, cəmiyyətə inteqrasiya olunmaqla onun tamhüquqlu vətəndaşı olması üçün gürcü dilini və tarixini bilmələri vətəndaşlıq borcudur. Dövlətin "Vətəndaş Bərabərliyi və İnteqrasiya üzrə 2021-2030-cu illər üçün dövlət strateji proqramı"na əsasən Gürcüstanda yaşayan etniklər 2030-cu ilədək gürcü dilini mənimsəməlidirlər. “Gürcüstan” qəzeti də yuxarıda qeyd olunanları nəzərə alaraq, bu mühüm işə öz töhfəsini vermək üçün gürcü dilini öyrənmək istəyənlərə yardım etmək məqsədilə yeni rubrika açıb. Bu rubrika altında siz gürcü dilinin əlifbasından başlayaraq dilin bütün özəlliklərinə bələd olacaqsınız.

Gürcü əlifbası

Gürcü əlifbası 33 hərfdən ibarətdir və aşağıdakı ardıcılıqla düzülür:

Gürcü hərfləri	Azərbaycan hərfləri	Əlifba sırası ilə adı	Gürcü hərfləri	Azərbaycan hərfləri	Əlifba sırası ilə adı	Gürcü hərfləri	Azərbaycan hərfləri	Əlifba sırası ilə adı
ა	a	აბ	ბ	m	ბან	გ	g	გან
ბ	b	ბან	ნ	n	ნარ	ყ	q*	ყარ
გ	q	გან	ო	o	ონ	ძ	ş	შინ
დ	d	დონ	პ	p*	პარ	ჩ	ç	ჩინ
ე	e	ენ	ჯ	j	ჯან	ც	≈ ts*	ცან
ვ	v	ვინ	რ	r	რავ	ძ	≈ dz	ძილ
ზ	z	ზენ	ს	s	სან	წ	≈ ts	წილ
თ	t	თან	ტ	t*	ტარ	ჭ	≈ tç	ჭარ
ი	i	ინ	უ	u	უნ	ხ	x	ხან
კ	k*	კან	ფ	p	ფარ	ჯ	c	ჯან
ლ	l	ლას	ქ	k	ქან	ჰ	h	ჰავ

Qeyd: ≈ işarəsi "təxmini tələffüz"ü göstərir.

* işarəsi "sərt tələffüz"ü göstərir.

Gürcü dili əlifbasında 5 sait : ა(a), ე(e), ი(i), (ო) o, უ(u) var, qalanı samit səslərdir. Gürcü dilində 8 spesifik xüsusiyyətli samit işə Azərbaycan dilində yoxdur. Onlar Azərbaycan dilində aşağıdakı qaydada tələffüz olunur.

ა - k* (sərt tələffüz) ბ - p* (sərt tələffüz) ტ - t* (sərt tələffüz)
ე - g* (sərt tələffüz) ც - ts* (sərt tələffüz) წ - ts (təxmini tələffüz)
ძ - tç (təxmini tələffüz) ჭ - dz (təxmini tələffüz)
Azərbaycan dilindən fərqli olaraq, gürcü dilinin orfoqrafiyasında böyük və kiçik hərflər yoxdur. Çap və yazı hərfləri şəkil etibarı ilə eynidir. Oxunduğu kimi də yazılır.

გამოცდების პერიოდი (Qamotsdebis periodi) **İmtahan ərəfəsi** გამოცდა არ არის მხოლოდ ცოდნის შემოწმება. (Qamotsda ar aris mxolod tsodnis şemotsmeba.) – **İmtahan təkca bilik yoxlaması deyil.**

ეს არის საკუთარი თავის რწმენის გამოცდაც. (Es aris sakutari tavis rtsmenis qamotsdats.) – **Bu, həm də özünə inamın sınağıdır.**

ხშირად გვევლინება, რომ გამოცდების შეფასება განსაზღვრავს ჩვენს ღირებულებას. (Xşirad gvcqonia, rom qamotsdebis şepaseba qansazğvravs çvens ġirebulebas.) – **Çox vaxt düşündürük ki, imtahan qiyməti bizim dəyərimizi müəyyən edir.**

მაგრამ ეს ასე არ არის შენ ბევრად ღირსშესანიშნავი ხარ ვიდრე ქულა. (Maqram es ase ar aris şen bevrad ġirşşesanişnavi xar, vidre qula.) – **Amma bu belə deyil, sən daha çox dəyərlisən, nəinki imtahan balı.)**

შეგრძნება, რომ ღელავ – ნორმალურია. (Şeqrdzneba, rom ġelav normaluria.) – **Həyəcan hiss etmək tamamilə normaldır.**

ეს ნიშნავს, რომ შენთვის მნიშვნელოვანია ის, რაც გელოდება. (Es nişnavs, rom şentvis mnişvnelovania is, rats qelodeba.) – **Bu o deməkdir ki, nə gözləyirsənsə sənin üçün önəmlidir.**

არ დააბრუნო წარსული შეცდომები. (Ar daabruno tsarsuli şetsdomebi.) – **Keçmiş səhvlərə qayıtma.**

იმაზე იფიქრე, რისი გაკეთება შეგიძლია ახლა. (İmaze ipikre, risi qaqeteba şeqidzlia axla.) – **İndi nə edə biləcəyini düşün.**

ნუ შეადარებ საკუთარ თავს სხვებს. (Nu şeadareb sakutar tavs sxvebs.) – **Özünü başqaları ilə müqayisə etmə.**

შენი ბრძოლა მხოლოდ შენია. (Şeni brdzola mxolod şenia.) – **Sənin mübarizən yalnız sənə aiddir.**

გონება სიჩუმეში იზრდება იპოვე შენი სიმშვიდე. (Qoneba siçuməş i zrdəba ipove şeni simşvide.) – **Beyin sakitlikdə inkişaf edir, öz sakitliyini tap.**

მუდმივი შრომა ყოველთვის შედეგს მოიტანს. (Mudmivi şroma xoveltvis şedeqs moitans.) – **Davamlı zəhmət sonda nəticə verəcək.**

იქნებ ეს არ იყოს იდეალური, მაგრამ ის შენი იქნება. (İkneb es ar iğos idealuri, maqram is şeni ikneba.) – **Bəlkə mükəmməl olmaz, amma bu sənin öz nəticən olacaq.**

ნუ დააყენებ შენს ძალისხმევას წინსვლა უკვე გამარჯვებაა. (Nu daaknineb şens dzalixmevas tsinsvla ukve gamarjvebaa.) **Əməklərini kiçiltmə irəliləyişin özü bir qələbədir.**

ეს გზა არ არის მარტივი, მაგრამ შენ მას უკვე მიჰყვები. (Es qza ar aris martivi, maqram şen mas ukve miğvebi.) – **Bu yol asan deyil, amma sən artıq onun üzərindəsən.**

(Əvvəli 30 may tarixli sayımızda)

Qədim zamanlarda bu aya Marial ayı deyirdilər, el arasında isə biçin ayı. İstiləndi, günəş səmada qızardı və insanın ənsəsinə vurur, tarlaya çıxmış insanın, toxaçının, biçinçinin, traktorçunun, kombaynçının, cütçünün, vəlçinin təri sel kimi axır. Qızmar Günəşdən yeganə qorxmayan çay ilbizcüllütü və suçudur, - lakin bunların da ayağı sərindirsə, başı hər halda örtülübsə, alnını tez-tez soyuq kiçik çayın suyu ilə isladırırsa.

Dağın güney ətəkləri, çöllüklərin uzandığı yerlər artıq yanıb, ot quruyub, lakin orda-burda gözəl, sarı güllü bəlgəmotu, ucaboy, dənəli sığırquyruğu, ağ qanqal, zəngiçiçəyi, torpağa sərilmiş çiçəyi qızılgül rəngli əməköməci və sair görünür. Lakin ümumi mənzərə bozdur.

Torpaqdan buğ qalxır, səthi işıldayır, istidən hava titrəyir. Hərdənbir şərq tərəfdən külək əsir və düşünərsən ki, təndirdən buğ çıxır, elə bir isti və buğ dövrə vurur. Hər şey hərəkətsiz qalıb. Yalnız cırcırma və ağ cırcırma qulaqbatırıcı şəkildə cır-cır cırldayır. Hərdənbir ona ağac qurbağası hay verir. Ağacın budaqları arasında bəzən quruldayır. Quşlar ağzını açıblar və budaqların üzərində pusquda durublar. Axşamüstü isə sər in meh əsəndə və bir balaca rəqs edəndə, biçilməmiş zəminin və biçilməmiş otun üzərindən külək ötəndə, bax onda hay-küy qopur, ana quş indi yumurtadan çıxan balalarına uçmaq öyrədir. İlk öncə uçası balalar üçün yuvaya doğru qurd-murd aparır. Bəzisi ilk öncə olan bu işi bitiribdir və yeni işə başlayıb. Yuvasını sahmana salıb, düzəldib və yenidən yumurtalar üzərində yatıb. Sığırçın, qara toyuq artıq ilk uçan balalarının önündə gedir.

Zığ-zığ calalarda zığıldayır, qarıldayır və öz dəstəsinə heyvanların səslərini yamsılamağı öyrədir. Artıq

sarıkoynəyin də balaları uçublar, bəzisini artıq itirib də və axtarır: “Qoqia oğlan, hardasan?”

Qaratikan və murdarça kollarında və bitkilərin bir-birinə sarıldığı gövdələrdə kəklik və dağ kəkliyi civildəyir, bəzəkli balalarını ətrafına yığır. Bildircin isə zəmidən qarğıdalılığa keçib, orda başını gizlədib və uçmalı olan balalarına qulluq edir.

Dağda isə tetra quşu və ular quşu yenə yumurta üstündə yatırlar. Bu gün, — sabah onların da balaları rododendron bitkisinin kollarına və dağ çəmənlərinə səpələnəcəklər.

Dağ keçisi, köpkər, bezoar keçisinin oğlağı, maral və ceyranın balası artıq qamətini düzəldib və qətiyyətlə analarının dalınca gedir, ot otlayır, aradabir anasının məməsini balaca dodaqlarının arasına salırlar. Maral və ceyranın balası da ayaqlarını bərkidib, dağın çəmənlərinə atılıb - düşürlər. Lakin hələ anasından aralı düşməzlər. Ayaqları hər halda elə də möhkəm deyil ki, canavardan və vaşaqdan qaça bilsin.

Tülkü hardasa çöl siçanını tutub və öz yuvasının ağzına diri aparıb. Tülkünün yuvadan çıxan beş və ya altı balası çöl siçanını oynadırlar, nə öldürürlər və nə də dirildirlər, onun ətrafında hoppanırlar və gah pəncəsini ona vururlar, gah da üzünü sürtürlər. Ana tülkü uzaqdan seyr edir və ovçuluğa rəhbərlik edir, öyrədir.

Biçin ayında quşların, istərsə də heyvanların nəslinin qüvvətlənməsi, pərvazlanması, dizlərinin bərkiməsi... ağacda və otda artıq qida yığımları, yemləmələri başlayır.

Buna görə də çöldə, bağda, üzüm bağında, çay plantasiyasında və bostanda da hər yerdə geniş vüsət almış iş gedir.

Biçin ayı biçin ayıdır. Biçin erkən başlayır, xüsusən də Kvemo Kartlidə, Alazani düzənliyində, Şirakidə, lakin biçin əsasən bu aydadır. Aranda və dağın ətəklərində də biçin gedir.

Biçinin qızgın vaxtı bu aydadır. Zəmidən taxılı elə götürməliyik ki, bir dəni belə nahaqdan və sadəcə olaraq itirməyək. Olduqca qısa müddət ərzində taxılı yerbəyeredək. İndidəki, oraqla biçimirik və götürmürük ki, taxılın yığılmasını uzun müddətə uzaqda. Traktor və kombayn bizim əlimizdədir və kolxoz 8-10 günə bu böyük işin öhdəsindən gəlməlidir. Bundan sonra dönmədən samanın bulunlaşdırılmasına, çöldən

gətirilməsinə, torpağın daranmasına, əkininə, səpin üçün zəminin hazırlanmasına və tezliklə səpininə də, ələlxüsus da ki, Kvemo Kartlidə və Kaxetidə aralıq bitkiləri toxumunun səpininə başlanılır.

Yayda üzüm bağından əl əksik olmur. Mis kuporosu məhlulu ilə və kükürlə dərmanlamamı tələsmədən və böyük diqqətlə davam etdirməliyik. Tənəyin üzünə səmanı açmalıyıq, alağ otunu yox etməliyik, dibini boşaltmalıyıq; Bir sözlə, ona qulluq edən adam üzüm bağında fırlanmalıdır və fırlanır da.

Bağda meyvə yığımı başlayıb; Faraş giləs, gilənar, şaftalı, qaysı, ərik yığılır. Tezliklə ona xırman armudu (Gürcü armudunun yay sortunun ümumi adı - Tərcüməçi) da əlavə olunacaq. Tutu bəkməz (doşab) hazırlamaq üçün qaynadırlar. Bəzi yerlərdə quru meyvə olaraq qurudurlar. Buna baxmayaraq, bağdan da əl əksik olmamalıdır, ağac dərmanlanmalı, suvarılmalı, dibi boşaldılmalıdır. Tinglikdə cır, turş meyvə verən orta boylu ağac budanmalı, peyvənd üçün hazırlanmalı və tumurcuq ilə peyvəndi başlamalıdır.

Subtropik meyvə plantasiyalarda ziyanvericilərin öhdəsindən nə gələ bilər? Gümüşvari gənənin və ya qırmızı gənənin öhdəsindən nə gələ bilər, əgər mübarizə aparmasan, əgər ağac kükürd-əhəng qarışığı məhlul ilə və başqa dərmanlarla dərmanlamasan? Terrasların üstündəki ot biçilməlidir. Ağacların qırağı bellənməli və dibi boşaldılmalıdır.

Çay plantasiyalarında isə yarpaq ara vermədən, yağışda da yığılır. Hazırda ən başlıcası budur, lakin onun dibi boşaldılmasa, ona qulluq edilməzsə, yarpaq da əmələ gəlməz.

Qarğıdalının ikinci toxası iyulun başlanğıcındaca sona yetirilməlidir. Qabaqcıl kolxozçular və briqadalar adətən üçüncü toxanı başa çatdırırlar.

Tənbəki plantasiyalarında da toxalamaq, yarpağın dərilməsi, başlarının kəsilməsi davam edir. Axı, ayın sonunda yarpağın yığılması geniş vüsət alacaq.

Eləcə də şəkər çuğunduru toxalanır, suvarılır, əlavə gübrə ilə qulluq edilir.

Tərəvəz bir yerdə yığılır, payız üçün bir yerdə səpilir, bir yerdə toxalanır. İyun - biçin ayı. Dərd tərinə tökmək ayıdır. İndi əgər tər tökməsən, payız bərkətsiz olacaq.

Niko Ketsxoveli,
Tərcümə etdi: Mirzə Məmməd oğlu.

MƏDƏNİYYƏT

"FAXRALİTƏK AĞIR ELİM VAR MƏNİM" DEYƏN ŞAİRİN ADI ƏBƏDİLƏŞDİRİLİR

İyun ayının 29-da Bolnisi bələdiyyəsinin Talaveri (Faxralı) kəndində şair Nəbi Faxralı (Miskin) adına Mədəniyyət Mərkəzinin açılış mərasimi baş tutub.

Bu Mədəniyyət ocağı Rusiyada və Azərbaycanda yaşayan Faxralıların maddi və mənəvi dəstəyi ilə yaradılıb.

Gürcüstan Parlamentinin deputatı Davit Şerazadişvili qırmızı lenti kəsərək Mədəniyyət Mərkəzini açıq elan edib və o, şair Nəbi ocağına kitablar hədiyyə edib.

Söhbəddin Məmmədov, Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimləri Səmayə Musayeva, Fatma Əliyeva, Səlmənaz Əsədulla qızı çıxış edərək bu tədbirin tarixi əhəmiyyət kəsb etdiyini, “Borçalının şeir atası” (təbii Fatma Aslanındır) şair Nəbinin ruhunun, eyni zamanda sazlı-sözli Faxralının uca adının müqəddəsleşməsi yönündə atılan vacib və nəcib bir addım olduğunu dilə gətiriblər.

Bolnisi bələdiyyəsi merinin Faxralı və İmirhəsən kənd ərazi vahidlikləri üzrə nümayəndəsi Novruz Ayyavoz

yeni açılmış Mədəniyyət Mərkəzinin elin tarixində mühüm hadisə kimi qiymətləndirərək onun hər kəsin üzünə açıq olduğunu vurğulayıb, Gürcüstanda və ondan kənarda yaşayan maddi və mənəvi şəkildə dəstək olan hər kəsə öz minnətdarlığını bildirib.

O, həmçinin qeyd edib ki, bu möhtəşəm gün şair Nəbinin 80-ci Anım Gününə təsadüf edib.

Məktəb müəllimləri çıxış edərək şair Nəbinin keçdiyi keşməkeşli həyat yolundan, qazandığı hörmətdən, yazdığı şeirlərin fəlsəfi dəyərlərindən danışblar.

Şair Məmməd Lahıcoğlunun aparıcılığı ilə keçən tədbirdə məktəblilər şair Nəbi Faxralının şeirlərini səsləndirib, aşılqlar Məsim Sadaxlı, Həvəskar Nurəddinoğlu, Nargilə Mehtiyeva, Rəhim Faxralı, Ramin Qarayev, Əfqan Şamilov, Kamandar Lətif oğlu, Qabil Abdiyev, Sahib Faxralı, Qara Borçalı şairin sözlərinə bəstələnmiş aşiq havalarını ifa ediblər.

Açılış mərasimində tanınmış ziyalılardan Nəsrəddin Musayev, Sərxan Cəndarlı, Bafəli Adıgözəlov, Akif Xansultanlı və kənd sakinləri də iştirak ediblər.

Sonda isə şairin nəvələri Nərgiz xanım, Əhmədali, Camal, və İsmayıl Mərkəzin açılmasına dəstək verən, onun ərsəyə gəlməsində əməyi olan hər kəsə öz təşəkkürlərini çatdırıblar.

"Gürcüstan"

TARİXDƏ NÖVBƏTİ HƏFTƏ

4 iyul

- 1776 — Böyük Britaniyaya qarşı mübarizə aparan Şimali Amerikadakı 13 müstəmləkə Pensilvaniyanın Filadelfiya şəhərində Müstəqillik Bəyannaməsini qəbul edərək, ABŞ-nin əsasını qoyub. Qeyd edək ki, yeni dövlət birinci dəfə həmin sənəddə “ABŞ” adlandırılıb.
- 1874 — Amerikalı memar Ceym Byukenen İks ABŞ-nin Missuri ştatının Sent – Luis şəhərində Missisipi çayı üzərində ilk poladdan körpü sahib.
- **ABŞ – nin Müstəqillik Günüdür.**

5 iyul

- 1687 — Britaniyalı fizika alimi və filosof İsaak Nyuton klassik mexanikanın əsasını təşkil edən və onun adını daşıyan ümumdünya cazibə qanununu və üç hərəkət qanununu tərtib etdiyi fundamental əsəri 3 cildlik “Natural fəlsəfənin riyazi əsasları” kitabını nəşr etdirib.
- 1962 — 1 noyabr 1954-cü ildən Fransa idarəçiliyinə qarşı silahlı mübarizə aparan Əlcəzair müstəqilliyini elan edib.
- 1996 — Böyük Britaniyanın ən qədim və nüfuzlu elm mərkəzi Edinburq Universitetinin Roslin institutunda Ian Vilmut və əməkdaşları tərəfindən klonlaşdırılmış məməli – qoyun Dolli dünyaya gəlib. İlk heyvan klonu olan Dolli 14 fevral 2003-cü ildə ağciyər xəstəliyi səbəbilə ölüb.

6 iyul

- 1415 — Çex protestantların lideri Yan Hus kilsəni və hökuməti aşkar tənqid etdiyinə görə Şvabiyanın (cənub-qərbi Almaniya) Konstants şəhərində odda yandırılaraq edam edilib.
- 1885 — Dünyada insana quduzluğa qarşı ilk peyvənd edilib. Fransız alim Lui Paster quduz itin dişlədiyi 9 yaşlı Cozef Meisterə peyvənd edərək, onu quduzluqdan xilas edib.
- 1988 — Gürcü rəssam Uça Caparidze vəfat edib.

7 iyul

- 1668 — **İsaak Nyuton Kembric Universitetinin Triniti Kollecinə Elm Maqistri dərəcəsi alıb.**
- 1881 — İtalyan yazıçı Karlo Kollodinin “Pinokyonun macəraları” nağılı Romada, “Uşaqlar üçün jurnal”da nəşr edilib.
- 1987 — Çernobil Atom Elektrostansiyasında baş vermiş partlayışda ittiham olunan elektrostansiyanın direktoru Bryuxanov, baş mühəndisin müavini Dyatlov və baş mühəndis Fominin məhkəmə prosesi başlayıb. Onların hamısına üç maddə üzrə ittiham irəli sürülüb: “Səhlənkərlik”, “Vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə” və “Partlayıcı istehsal edən müəssisələrdə təhlükəsizlik qaydalarının pozulması”.

8 iyul

- 1833 — Rusiya və Osmanlı imperiyaları İstanbul yaxınlığındakı "Hünkar İskelesi" sülh, dostluq və müdafiə ittifaqı haqqında müqavilə imzalayıblar. Müqavilə Rusiyanın Osmanlı imperiyasına Misir valisi Məhməd-Əli Paşa üsyanının yatırılmasındakı dəstəyindən sonra imzalanıb.
- 1898 — **İvane Maçabeli, gürcü yazıçı və publisist, vəfat edib.**
- 1969 - Vyetnam Mühəribəsi: Amerika qoşunlarının Cənubi Vyetnamdan çıxarılma prosesi başlayıb. Proses üç il yarım sonra tamamlanıb. Nəticə olaraq, ABŞ-nin müttəfiqi olan Cənubi Vyetnam kommunist Şimali Vyetnam qarşısında məğlub edilib və Vyetnam birləşib.

9 iyul

- 1686 — Müqəddəs Roma imperatoru I Leopold, İspaniya kralı II Karl, İsveç kralı XI Karl, Bavariya kurfürstu II Maksimilian Emanuel Fransanın ekspansionist siyasətinə qarşı Auqsburq Liqasını yaradıblar.
- 1816 — XVI əsrdən İspaniyanın müstəmləkəsi olan Argentina müstəqilliyini elan edib.
- 1926 — Nəcəf bəy Vəzirov, Azərbaycan yazıçısı, vəfat edib.

10 iyul

- 1547 — Fransa kralının rəsmi icazə verdiyi son duel baş tutub. Sonradan duellərə qadağa qoyulmasının səbəbi tez-tez ölüm halları olub. Qadağaya baxmayaraq, duellər əvvəlki kimi tez-tez davam edirdi. Buna görə də, 1566-cı ildə Kral IX Karl duelin hər hansı iştirakçısını ölüm cəzasına məhkum edən bir fərman verməyə məcbur olub.
- 2016 — Portuqaliya “Avro – 2016”nın finalında əlavə vaxtda Fransanı 1-0 hesabı ilə məğlub edərək ilk Avropa çempionu olub.

HƏFTƏNİN SEÇİLMİŞLƏRİ

İVANE MAÇABELİ

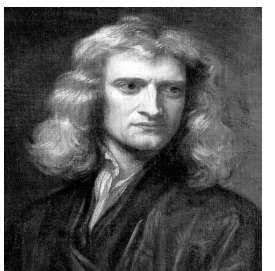
XIX əsrin görkəmli gürcü ziyalı İvane Maçabeli 8 fevral 1854-cü ildə Tsinvali rayonunun Tamaraşeni kəndində anadan olub. Orta təhsilini Tbilisi Gimnaziyasında alıb. 14-15 yaşlarında şeir yazmağa başlayıb. 1871-1874-cü illərdə Sankt-Peterburq Universitetinin təbiət elmləri fakültəsində

təhsil alıb. İvane Maçabeli Sankt - Peterburqa gedən İlia Çavçavadze ilə yaxınlaşaraq, onunla birlikdə Şekspirin “Kral Lir” əsərini tərcümə edib. Bu tərcümə gürcü ziyalıları tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılanıb. 1874-1877-ci illərdə İ. Maçabeli əvvəlcə Almaniya, Hoffenheim Kənd Təsərrüfatı Akademiyasında, sonra isə Parisdə Sorbonna Universitetində təhsil alıb. 1879-cu ildə Maçabeli Gürcüstanı qayıdaraq səmərəli yaradıcılıq və ictimai fəaliyyətə başlayıb. Həmin ildən gürcü mətbuatında onun şeirləri, tənqidi-publisistik məktubları, tərcümələri dərc olunmağa başlayıb.

İvane Maçabeli 1888-ci ildə Şota Rustavelinin “Pələng dərisi geymiş pəhləvan” əsərinin nəşrinin redaktoru olub; poemanın illüstratoru, macar rəssam M. Zix, eləcə də Marcori Vordrop və poemanın digər xarici tərcüməçiləri ilə sıx əməkdaşlıq edib. O, həmçinin rus bəstəkarı M. İppolitov - İvanovun sifarişli ilə “Pələng dərisi geymiş pəhləvan” operasının librettosunu yazıb. İ. Maçabeli 1879-cu ildən “İveriya”nın fəal əməkdaşı, 1882-1883-cü illərdə redaktoru olub. 1883-1885-ci illərdə “Droeba” qəzetinin redaktoru olub. İ. Maçabeli gürcü teatrının repertuarını zənginləşdirib. O, Molyerin “Şübhəli” əsərini tərcümə edib, müxtəlif dillərdən pyesləri, “Vəkil Meladze”, “Fru - Fru və ya parıldayan köpək”, “İki od arasında” və s. İvane Maçabelinin Şekspir faciələrindən parlaq tərcümələri gürcü ədəbiyyatı tarixində layiqli yer tutub.

İvane Maçabeli 8 iyul 1898 - ci ildə Tbilisidə vəfat edib.

İSAAK NYUTON

İsaak Nyuton 25 dekabr 1642-ci ildə İngiltərənin Likolnşir qraflığında, Qrentem şəhəri yaxınlığında yerləşən Vulstrop kəndində anadan olub. Təhsilinə 1655-ci ildə Qrentem məktəbində başlayıb. 1661-ci ildə məktəbi uğurla bitirərək, təhsilini davam etdirmək üçün Kembricə gedib.

Nizamnaməyə əsasən, o latın dilindən imtahan verib, nəticədə Kembric Universitetinin Triniti Kollecinə qəbul olub. Nyuton həmin kollecdə təhsil alıb və 30 il ərzində elmi fəaliyyət göstərmiş. 1668-ci ildə həmin kollecdə Elm Magistri dərəcəsinə çatıb.

1687-ci ildə İsaak Nyuton klassik mexanikanın əsasını təşkil edən və onun adını daşıyan ümumdünya cazibə qanununu və üç hərəkət qanununu tərtib etdiyi fundamental 3 cildlik “Natural fəlsəfənin riyazi əsasları” kitabını nəşr etdirib. Nyuton cazibə qüvvəsinin riyazi təsvirini Keplerin planetlərin hərəkətinin empirik qanunlarını təsdiq etmək, həmçinin qabarma və çəkilmə, gecə-gündüz bərabərliyi və digər hadisələrin elmi nəzəriyyəsinə qurmaq məqsədilə tətbiq edib. 1704-cü ildə Nyuton "Optika" kitabını nəşr edib. Sözügedən kitabda işığın prizma və linzalardan keçərkən sınması, difraksiya, müdaxilə və rənglərin qarışması nəzəriyyəsi ilə bağlı əsas qanunlar araşdırılıb. Nyutonun bu əsəri fizikada ən mühüm əsərlərdən biri hesab edilir və 19-cu əsrdə dalğa optikasının yaranmasına qədər optikanın inkişaf yolunu müəyyən edən əsər olub. Londonda həyatının son otuz ilində Kral Sikkəxanasında Mühafizəçi (1696-99) və sonra menecer (1699-1727) vəzifələrində çalışan Nyuton İngiltərənin pul sisteminə əhəmiyyətli təkmilləşdirmələr edib.

İsaak Nyuton 20 mart 1727-ci ildə İngiltərənin Midlseks qraflığının Kensington şəhərində vəfat edib.

AMERİKA BİRLƏŞMİŞ ŞTATLARI (ABŞ)

Amerika Birləşmiş Ştatları Şimali Amerikada yerləşən və 50 ştatdan, bir federal dairədən, beş böyük özünüidarə ərazisindən ibarət dövlətdir. ABŞ şimalda Kanada, cənubda isə Meksika ilə həmsərhəddir. Qərbdə Sakit okeana, şərqdə Atlantik okeana, şimalda Şimal Buzlu okeana çıxışı var. Ən böyük əraziyə sahib dövlətlər arasında üçüncü yerdədir – ölkə ərazisi 9,8 milyon kv. km.-dir. Əhalisinin sayı 340 110 988 nəfərdir. Paytaxtı Vaşinqtondur. Böyük şəhərləri Nyu-York, Los-Anceles, Çikaqo və Dallasdır. Rəsmi dili ingilis dilidir.

Tarixi: İlk insanlar Amerika qitəsinə təxminən 15 min il əvvəl, donmuş və ya dayaz Bering boğazı vasitəsilə Avrasiyadan köçüblər. Qitəyə yerləşənlər tədricən çoxsaylı hindu mədəniyyətini formalaşdırıblar. XVII - XVIII əsrlərdə Şimali Amerika – müasir ABŞ və Kanada əraziləri – Böyük Britaniya və Fransanın müstəmləkələri olub. Qitəyə yerləşən ingilislər Atlantik okeanı sahilində 13 müstəmləkə qurublar. 1775-ci ildə Böyük Britaniyanın iqtisadi siyasətindən narazı sözügedən 13 müstəmləkə “Amerika İnqilabı” kimi bilinən müstəqillik mübarizəsinə başlayıb. 4 iyul 1776-cı ildə 13 müstəmləkə Pensilvaniyanın Filadelfiya şəhərində Müstəqillik Bəyannaməsini qəbul edərək, ABŞ-nin əsasını qoyub. Müstəqillik mübarizəsi 3 sentyabr 1783-cü ildə ABŞ-nin qələbəsi ilə nəticələnib. Ölkənin birinci prezidenti Corc Vaşinqton olub.

ABŞ-nin cənub və şimal ştatları arasında iqtisadi və hüquqi qarşıdurma da olub: şimal ştatların iqtisadiyyatı fermerliyə və sənayeçiliyə əsaslandığı üçün, orada quldarlığa ehtiyac olmayıb, cənub ştatların iqtisadiyyatı isə geniş pambıq və şəkər plantasiyalarına əsaslandığı üçün onların Afrikadan gətirilən qullara ehtiyacı olub. 1861-ci ildə şimal və cənub ştatlar arasında 1865-ci ilə qədər davam edən vətəndaş müharibəsi başlayıb. Müharibə şimali ştatların qələbəsi ilə nəticələnib.

İspaniya - ABŞ və Birinci Dünya müharibələrində ABŞ - nin əldə etdiyi uğurlar ölkənin qlobal hərbi güc statusunu təsdiqləyib. ABŞ İkinci dünya müharibəsindən qlobal bir supergüc, nüvə silahını inkişaf etdirən ilk ölkə, müharibədə nüvə silahını istifadə edən yeganə ölkə və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü olaraq çıxıb. İkinci Dünya müharibəsindən sonra ABŞ və SSRİ arasında qlobal hegemoniya uğrunda soyuq müharibə gedib. Qarşıdurma 1991-ci ildə SSRİ-nin dağılması nəticəsində ABŞ-nin qələbəsi ilə bitib.

dərinliyi təxminən 1,8 km, uzunluğu 446 km olan nəhəng kanyondur. Ölkə böyük bir ərazidə yerləşdiyindən, demək olar ki, bütün iqlim zonalarına malikdir - Alyaskanın şimalındakı arktik iqlimdən Havay əyalətindəki və Floridanın cənubundakı tropik iqlimə qədər.

İqtisadiyyatı: ABŞ iqtisadiyyatı nominal ÜDM-in həcminə görə dünyada lider iqtisadiyyatdır və dünya ÜDM-nin 25%-ni təşkil edir. ABŞ iqtisadiyyatının strukturu açıq-aşkar post-sənaye xarakteri ilə xarakterizə olunur. ABŞ ÜDM-nin təxminən 80%-i xidmət sahələrində yaradılır (buraya ilk növbədə səhiyyə, maliyyə, ticarət, müxtəlif peşə və şəxsi xidmətlər, nəqliyyat və rabitə, dövlət xidmətləri, elm və təhsil daxildir). Beləliklə, maddi istehsalın (kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, mədənçixarma və emal sənayesi, tikinti) payı ÜDM-in 20%-dən, o cümlədən kənd təsərrüfatında 1%-dən, sənayedə 18%-dən az olaraq qalır.

Dövlət quruluşu: Amerika Birləşmiş Ştatları prezident respublikasıdır. Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti dövlət, hökumət başçısı və silahlı qüvvələrin ali baş komandanıdır. Ən yüksək qanunverici orqan ikipalatalı parlament, ABŞ Konqresi, ABŞ Nümayəndələr Palatası və ABŞ Senatıdır. Hər ştatın Senatda iki nümayəndəsi (senatorlar) var. Hər bir ştatdan Nümayəndələr Palatasında üzvlərin sayı ştatın əhalisinin sayından asılı olaraq, hər 10 ildən bir müəyyən edilir (əhalisi digər ştatlarla müqayisədə nə qədər çox olarsa, nümayəndələr də bir o qədər çox olar).

Elm və təhsil: Birləşmiş Ştatlarda təhsil əsasən dövlət təhsilidir, üç pilləlidir və federal, əyalət və yerli hakimiyyət tərəfindən maliyyələşdirilir. Özəl ali təhsil müəssisələri dünyanın hər yerindən bakalavr və magistr tələbələrini cəlb edir. ABŞ-da savadlılıq səviyyəsi 97% təşkil edir, lakin 2003-cü il siyahıyaalınmasına əsasən, 25 və daha yuxarı yaşda olan insanların yalnız 84,6%-i orta məktəb təhsilinə malikdir; 52,5%-i kollec, 27,3%-i isə bakalavr dərəcəsinə malikdir.

İLİA TOPURIA UFC-NİN YÜNGÜL ÇƏKİ
DƏRƏCƏSİNDƏ ÇEMPION OLUB

Gürcüstanlı döyüşçü İlia Topuria UFC-nin yüngül çəki dərəcəsinə (70 kq) yeni çempionu adını qazandı.

Topuria Braziliyanın təmsilçisi Çarlz Oliveiranı ilk raundda nokautla məğlub edib. Bu qələbə ilə o, karyerasında daha bir önəmli titula sahib olub.

Qeyd edək ki, İlia Topuria 2024-cü ilin fevralında Aleksandr Volkanovskini məğlub edərək UFC-nin yarımyüngül (65 kq) çəki dərəcəsinə çempion olmuşdu. Həmin titulu oktyabr ayında Maks Holloye ilə döyüşdə uğurla müdafiə etmişdi.

DƏYİŞİKLİK

SÜRÜCÜLƏRİN NƏZƏRİNƏ: CƏRİMƏLƏR ARTIRILIR...

"İnzibati Xətalər Məcəlləsi"nə edilən dəyişikliklər çərçivəsində bir sıra yol hərəkəti qaydaları üzrə maliyyə sanksiyaları sərtləşdirilir.

Qanun layihəsi parlamentdə təcili prosedurla müzakirəyə çıxarılıb.

Yeni dəyişikliklərə əsasən, öz-başına dəyişdirilmiş nəqliyyat vasitələrinin idarə olunmasına görə cərimə 100 ləridən 200 la-riyə qaldırılır. Bu kateqoriyaya, o cümlədən səsbəğucusu dəyişdirilmiş avtomobillər də daxildir. Hüquq-mühafizə orqanları belə nəqliyyat vasitələrini xüsusi dayanacaqda aparmaq və sürücünü idarəetmədən kənarlaşdırmaq səlahiyyətinə malik olacaq.

Bundan əlavə, nəqliyyat vasitəsinə qanunla müəyyən edilmiş rəngdən fərqli yanib-sönən signal quraşdırılması – digər sürücüləri aldatmaq məqsədilə – 2 000 lari cərimə ilə cəzalandırılacaq. Bu halda həmçinin signal müsadirə olunacaq və sürücünün cərimə balı 15 bal azaldılacaq. Həmin hərəkətin təkrarına görə cərimə 2 500 lari, signalın yenidən müsadirəsi və 20 bal azalma ilə müşayiət olunacaq.

Yeni dəyişikliklərə əsasən, "drift" (nəqliyyat vasitəsinə qəsdən sürüşdürən) edən sürücülərə də inzibati məsuliyyət tətbiq ediləcək – bu, bütün növ nəqliyyat vasitələrinə şamil olunur.

Piyada və digər hərəkət iştirakçılarına dair cəzalar da sərtləşdirilir. Belə ki, "Yol Hərəkəti Haqqında" qanunun, yol nişanlarının və tənzimləyici siqnalların tələblərinin pozulmasına görə 10 lərilik cərimə 50 ləriyə qədər artırılıb. Eyni qayda pozuntusunun təkrarına görə cərimə 20 – 100 lari arasında dəyişəcək.

Avtomagistrallarda və beynəlxalq əhəmiyyətli yollarda bu cür pozuntulara görə 100 lari, bir il ərzində təkrar pozuntuya görə isə 200 lari cərimə tətbiq olunacaq.

MARAQLIDIR

DÜNYANIN ƏN QURAQ SƏHRASINA QAR YAĞIB

Bu barədə həmin ərazidə yerləşən ALMA rəsədxanasının "X" hesabında paylaşım edilib.

"Ən quraq səhrada - Atakama səhrasında qar yağıb", – deyə məlumatda bildirilir.

Qeyd olunub ki, bu cür intensiv qar yağıntısı bölgədə sonuncu dəfə 10 il əvvəl müşahidə olunub.

Atakama səhrası Çilinin şimalında, yüksək dağlıq ərazidə yerləşir. Səhrada yağıntının son dərəcə az olması onu astronomik müşahidələr və rəsədxanaların qurulması üçün ideal məkana çevirib.

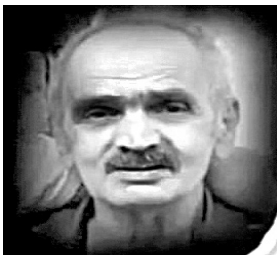
BAŞSAĞLIĞI

"Gürcüstan"qəzetinin kollektivi Tbilisi sakini, sabiq əməkdaşımız Elman Xəlilova qardaşı

Eldar Dünyamalı oğlu Xəlilovun

vəfatından kədərləndiyini bildirir; mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin!

Marneuli Bələdiyyəsinin Aşağı Saral ictimai məktəbinin pedaqoji kollektivi məktəbin riyaziyyat müəllimi

Məzahirə Əliyevanın

vəfatından kədərləndiyini bildirir; mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin!

DUMANLI YAMAÇLARDA

Foto E.Şahvələndindir.

QƏRAR

AZƏRBAYCANDA QOHUM EVLİLİYİ
QADAĞAN EDİLİR

Azərbaycanda əmi, xala, bibi və dayı uşaqlarının evliliyinə qoyulan qadağa qüvvəyə minir.

Bu, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təsdiqlədiyi Ailə Məcəlləsinə dəyişiklikdə öz əksini tapıb. Belə ki, iyulun 1 - dənikahın bağlanmasına mane olan halların sayı artırılıb.

Ailə Məcəlləsinə aşağıdakı hallar əlavə edilib:

- qardaşların və (və ya) bacıların ümumi bioloji baba və (və ya) nənəsi

olan uşaqları;

- bioloji qohumluğu olan əmi (dayı) və qardaş (bacı) qızı, həmçinin bibi (xala) və qardaş (bacı) oğlu.

ABUNƏ YAZILMAĞI UNUTMAYAQ !

"GÜRCÜSTAN" QƏZETİNƏ
ABUNƏ OLMAQ İSTƏYƏNLƏRİN VƏ
ABUNƏÇİLƏRİN NƏZƏRİNƏ!

Hörmətli oxucular!

"Gürcüstan" qəzeti Sizin sayə-nizdə bir əsrdir ki, davamlı nəşr olunaraq, öz üzərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirib, oxuculara sədaqətlə xidmət edir. Mənəvi çağırımız olan qəzetimiz həmişə Sizə arxalanmış, Sizdən ilham almışdır.

"Gürcüstan" qəzeti öz səsi, sözü ilə sələflərin mübariz ruhunu, həmişə-yaşar ənənələrini qoruyub saxlayır və beləliklə, aybaay, ilbəil, nəsilbə-nəsil Gürcüstan azərbaycanlılarının həyat salnaməsinəyərdir; mənəvi dəyərlərimizin zənginləşməsinə töhfələr bəxş edir; milli-mənəvi dəyərlərimizin daşıyıcısı kimi, dilimizin saflığının keşiyində qürur-la dayanır. Qəzetimiz 2020-ci ilin mart ayına qədər 2000 nüsxə ilə nəşr olunurdusa, hal-hazırda qəzetin yayım coğrafiyası genişlənmiş, abunə sayı 55 faiz artaraq, 3100 nüsxəyə çatmışdır. Bir əsrdən çox ömrü olan "Gürcüstan" qəzetini yaşatmaq hər birimizin mütləq mənəvi borcudur. 2025-ci ildə "Gürcüstan" qəzetinə abunə olmaq istəyən şəxslər-fərdi abunəçilər (adını, soyadını və ünvanını göstərməklə), məktəblər,

idarə, müəssisə və təşkilatlar yer-lərdə qəzetin müxbirləri ilə və ya **E-mail:Gurcistan_1921@mail.ru** elektron poçtu vasitəsi ilə müqavilə bağlamaqla abunə haqqını qəzetimizin səkkizinci səhifəsində göstərilən bank hesabına köçürə bilərlər.

"Gürcüstan" qəzetinə illik abunə haqqı 20 (iyirmi) ləridir. İl ərzində abunəçiyə həftədə bir dəfə olmaqla 50 (əlli) qəzet təqdim ediləcək.

Milli - mənəvi dəyərlərimizi yaşadan, dilimizin keşiyində duran, varlığını-zın göstəricisi olan "Gürcüstan" qəzetini yaşatmaq və ondan bəhrələnmək üçün abunə olmağı unutmayın.

Qəzetimizə il boyu abunə ola bilərsiniz. Abunə müddəti ödəniş tarixindən başlanır. "Gürcüstan" qəzetinin qay-ğıkeş, əməksevər kollektivi Sizin xidmətinizdə dayanaraq, etimadınızı doğruldacaqdır.

Əvvəlcədən minnətdarlığımızı bildiririk.

Qeyd: Qəzetin abunəçiyə vaxtında çatdırılması təmin olunacaq.

Müdiriyyət.

Qəzetin bank hesabı

გაზეთის საბანკო ანგარიში
შპს გაზეთ „გურჯისტანი“ ს/კ 203863792
ანგ. № GE03LB011185703773000
სს ლიბერთი ბანკი SWIFT: LBRTGE22

Baş redaktor:
Xaləddin YOLÇUYEV

Redaktor müavini:
Binnət MƏMMƏDOV

Redaksiyanın ünvanı:
Tbilisi şəh. Akaki Tsereteli pros. 142, I mərtəbə.
E-mail: Gurcistan_1921@mail.ru İNDEKS 66444
Əlaqə telefonu: +995 32 222 04 76

Qəzet "Kolori" nəşriyyatında çap olunur.
Redaksiyaya gələn əlyazmalar geri qaytarılmır
və onlara rəy verilmir. Müəllifin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi müxtəlif ola bilər.